

Hvem ska bli utrikesminister?

Vardagstryck

National Library
of Sweden

Hvem skall bli utrikesminister?

Åtskilliga äro gissningarna härom, skrifter signaturen "K. R." till oss från Stockholm. Ett par namn ha ock redan blänt fram i pressen.

Den som först nämndes var kabinettssekreteraren, frih. Lagerheim. Man tror sig emellertid veta att han är föga böjd att öfvertaga utrikesministerportföljen, därför att han är intresserad i enskilda, vinstgifvande företag.

Svenska sändebudet i Paris greve Lewenhaupt har också varit på tal. Hr L. lär besitta en aktningssvärd parlamentarisk förmåga.

En hvars namn ännu ej offentligent nämnts är svenska sändebudet i Madrid, hr Åkerman.

Han torde nog bland kandidaterna vara den värdigaste; hr Å har många gånger varit i tillfälle att visa prof på sålida egenskaper. Dessutom är hr Å. en i alla hänseenden frisinnad man.

Att frih. Hochschild kommer att afgå är nu en sak hvarpå ej tviflas; men lika säkert är att vederbörande stå i valet och qvalet angående efterträdaren.

Så långt från Stockholm.

Valet är af större vikt nu än någonsin. De norska förvecklingarna göra det dertill. Det svenska folket fordrar ett kabinett, som obetingadt är svenskt, och med hänsyn till de anspråk, som från Norge nu göras beträffande våra utrikesärenden, framförallt en chef för utrikeskabinetten, som är nog kraftig att häfda fosterlandets sjelfständighet. Situationen är så som den kan vara. Konungen lider i hög grad af nervositet, statsministern har ej mindre i Sverige än i Norge trasslat in sig i ett nät af kompromisser, som försätter honom i en fullkomligt ohållbar politisk svänggunga. Vår nuvarande, på afgång befintliga utrikesminister, friherre Hochschild är, såsom man temligen allmänt antager, ej vuxen sin plats. Situationen är därför, säga vi, så ohållbar den kan vara. Den är det i första rummet af politisk nervositet, i andra rummet af politiskt kompromissande och i tredje rummet på grund af dess diplomatiserande obetydlighet. Att planet lutar utför är följaktligen icke att förundra sig öfver. Att nervositeten sympatiserar med kompromissandet är naturligt. De behöfva hvarandras stöd, för att ej förlora balansen. Att de, med afseende på det påtryck som nu göres från Norge, i departementschefen för rikets utrikes angelägenheter helst önska att hafva en nolla, säger sig sjelft. Förmodligen är det väl efter en sådan som nu sökes. Det svenska folkets anspråk går dock i en fullkomligt motsatt riktning. Oafvisligt berättigadt fordrar nemligen det svenska folket — i bästa fallet — en genomgripande förändring i hela det nuvarande af nervösa ryckningar och kompromissande vankelmot undergräfdas ofria och osjelfständiga utför lutande systemet. I fullkomlig öfverensstämmelse härmed och såsom det första uppslaget ledande derhän fordrar man äfven att, när en ny utrikesminister nu skall tillsättas, en person dertill utses, till hvars

fosterländska sjelfständighet och kraft nationen med förtröstan och tillit kan blicka upp. Vill konungamagten rädda fosterlandet och dermed äfven sig sjelf från att hemfalla under samma hänsynslösa partiväsen som i Norge, så är ögonblicket — såsom en viktig vändpunkt — nu inne; vill den återigen icke det — så gå på. För vår del hafva vi redan uppställt de postulat, för hvilka vi, i sådan händelse, skola arbeta.

Bekräftat det sig — hvad som en tid påståtts — att hr Astrup skall efterträda hr Richter såsom statsminister för den i Sverige varande norska statsrådsafdelningen, så är behovet af en orubblig fast svensk ministér så mycket större. Hr Astrups ställning till det norska intrigspel, som pågått i hufvudstaden och till och med i svenska riksdagen, förökar anspråken på det svenska kabinettets uppmärksamhet och fasthet.

Widare skrifwer K. R. följande till oss, så lydande:

Svensk-svenskar.

Er correspondent tillåter sig meddela hvad han från flera håll erfarit att — tack vare en del af pressens bearbetning — här i hufvudstaden, liksom å andra håll, håller på att bildas ett parti, som man nästan skulle vilja kalla unionsfiendtligt. Och detta parti utgöres af personer, hvilka representera hvad man kallar bildningen och förmögenheten. Det är betecknande att det utmanande Svenska Dagbladet så ofta finnes på militärernas bord; hvad Nya Dagligt Allehanda och Stockholms Dagblad säga i norska frågan lär vara en föt luft för större delen af embetsmannasåndet och höga börsen.

Deremot lär Aftonbladet få uppbära åtskilliga anklagelser för sin norstvänlighet.

Med ett ord, det faktum konstateras — för att begagna ett uttryck af norsk- och unionsvännen S. A. Hedin — att här håller på att uppstå ett unionsfiendtligt parti; näpeligentor det något motsvarande finnas i Norge.

Så långt vår correspondent.

I sin helhet kännetecknas detta meddelande af ett i ögonen fallande bemödande att försätta alla dem, som läsa "Svenska Dagbladet" och till en del äfven dem, som läsa Stockholms Dagblad och Nya Dagligt Allehanda så att säga på de anklagades bänk. Ej nog dermed. På samma bänk — de anklagades — försättas väl äfven personer, representerande "bildningen och förmögenheten". Det ena med det andra, icke allenast för det att de nu företrädesvis läsa berörda Svenska Dagbladet, utan därför att de i grunden ej gilla, utan fasthellre känna sig memodigt stämda, ogillande de unionella förmedlingar, hvare en wacklande och swag regerings nervositet och kompromisserande redan indragit vårt land och hotar att ännu ytterligare indraga det.

I det hela utgör följaktligen här osvan återgifna meddelande ej annat än en anklagelse, om äfven icke fullkomligt klart och tydligt uttalad, emot alla dem, som tillåta sig att sjelfständigt bestämma hvilka tidningar de vilja läsa, på samma gång och som emot bildningen och förmögenheten, de der icke betrakta vår konungamagts och vår re-

gerings unionella tillwägagångssätt med samma ögon, som de naturligtvis sjelfwe göra.

Eger då icke hvarje svensk nu mera rättighet att hyfsa sin egen sjelfständiga öfvertygelse, allra helst då den i all stillsamhet arbetar helt och hållet individuellt, utan att hemfalla under något slags offentlig anklagelseakt?

Är icke läsningen och prenumerationen af och å tidningar fortfarande fullkomligt fri, och det utan all inblandning, från hvad håll det än må vara?

Utgör icke den omständigheten att representeranter för bildningen och förmögenheten allt mera och mera intaga ett motsatt läger till det, hwari det fosterlandswidriga regeringsstyrelset för det närvarande befinner sig, utgör icke denna omständighet ett det wigtigaste och betydelsefullaste inlägg mot sagde regering?

Måne icke bildningen och förmögenheten ännu allt för wäl känna sin betydelse inom ett civiliseradt folk, för att med sann och grund känsla för det riktiga inse och begripa wigten af den ställning som de intaga inom riket, för eller emot wederbörande?

Eller hafwa wi kanske kommit derhän, att den tidningspress, som för det närvarande inbillar sig föra den publicistiska spiran, gerna skulle wilja riswa ned all bildning och all förmögenhet?

Att denna press är fiendtligt stämd emot så wäl civila som militära tjenstemän är af gammalt känd sak.

Hwilka skulle enligt vår meddelares antydningar följaktligen wäl nu stå på regeringens sida?

Naturligtvis i första rummet de tidningar, som icke äro här uppräknade.

Tro den, som vill på desse.

För öfrigt skulle regeringen jemwäl hafwa på sin sida dels de många obemedlade klasserna, de arbetande klasserna, de fattiga klasserna.

Wi äro och ofta dessa klasser, men utan all fråga låta likwäl de allt för mycket och blindt hufwudstadens oesterrättiliga press handskas med sig, allt efter desses finrika ingifwelser.

Tidningen "Tidens" fackföreningar, ifall tidningen lyckas i sitt spel, hwilket wi wisserligen ej betwifla, skall en wacker dag nog öfvertygga derom.

Senaste riksdagsmannawalet i hufwudstaden torde wäl äfwen vara i ty fall ganska vittnesgildt.

Om Alftonbladet wilja wi för öfrigt ej tala.

Alftonbladet redigeras af en redaktör i stubb, som med händer och fötter samlar efter Lars Hjertas skugga.

Hwad br S. M. Gebin — den "norske unionswännen" beträffar — så är han numera ej annat än en wanlig af norrmannen Åstrup begagnad och framskjuten schackpjäs, framförd allt emot sitt eget fosterland.

Hans tid torde wäl äfwen icke blifwa mycket att räkna på.

Hwarje fosterlandswän måste alltid på det djupaste beklaga den upplösande ställning, hwari riket befinner sig, till följd af ej mindre den nuvarande regeringens nervositet och swaghet, än till följd af den delen af hufwudstadspressen, som till sitt walspråk upptagit den gamla machiawelliska grundsatsen, att man måste söndra för att herska.

Allt allwarligt, kraftigt och beslutsamt reagera emot dem — emot den ene så wäl som den andre — bjuder situationen hwarje werkligt sann fosterlandswän.

Öfvertygade äro wi att ingen svensk hyser ringaste owilja mot Norge och det norska folket, ehuruwäl man derför oförbehållsamt och öppet ogillar ej mindre Stortingets, än Sverdrups tillwägagångssätt. Emellan owilja och ogillande är mycken skilnad.

För oss må norrmännen wara och förblifwa, så mycket "norske-norska" som de behaga, men må det tillåtas oss att i frågor, hwaraf Sveriges nationella framtid beror, äfwen oförkränkt så wara och förblifwa "swensksvenskar".

Från Stockholm skrifwes widare till oss följande:

Ett och annat.

På senare tiden har talats om att konungens nervositet ytterligare tilltagit; att han war hypokondriss, led af sömnlöshet och annat mer.

Detta rykte har bestämdt inte sagt sant, påstår vår correspondent. Senaste besöket i Westmanland wisade att han war wid fullaste vigör. Godt lynte led han ej brist på.

Han lär i synnerhet ha funnit sig wäl hos disponenten wid Ramnäs bruk, frih. Tersmeden, hvars gemål, född Sturell, tror jag, gjorde *les honneurs* med stor grace.

Det påstås att friherrinnan Tersmeden skall presenteras wid hoswet.

Så långt vår meddelare.

Med anledning af hwarjehanda, torde man kunna spörja ett icke så litet, hwad wi tro, affigtligt mindre honett motiv till detta meddelande.

Det är också för att belysa denna antagliga affigt, som wi återgifsmit notisen.

Nuvarande friherrinnan Tersmeden på Ramnäs war ej född en Sturell, utan en Stråll.

Så kallade hon sig åtminstone den tid, då hon först war anställd wid balettmästaren Selinbers i huset n:o 28, å Regeringsgatan, arrangerade mindre teater.

Wi wilja ej widare följa fröken Stiernblad, som hon sedermera kallade sig, intill dess hon blef friherrinna.

I ofwansläende meddelande från hufwudstaden, säger vår meddelare, att uppgiften om konungens nervositet o. s. w. är grundlös.

Skulle nuvarande friherrinnan T., född Stråll, komma att presenteras på hoswet, kunde det knappast ske annat än under ett inflytande af den största nervositet.

Fråga kunde föröfrigt lätt uppså, huruvida icke hela det öfriga hoswet då trädde tillbaka.

För icke så många månader sedan talade hela den skandinaviska pressen om huruledes en norsk fröken, oaktadt alla öfvertalningsförsök, wägrade att åtfölja de kungliga wid en bjudning af Sverdrup.

Inom hoswet kan följaktligen — som man ser — små revolutioner också ega rum.

Wäntar oss wäl en liten ny sådan? Hwem wet?